

Kongresa Kuriero de la 93-a Universala Kongreso de Esperanto, Roterdamo 2008

La estonteco senĉese rekomenciĝas: TEJO sin prezentas

Marde vespere la kongresanoj interesitaj en la aktivecoj de nia junulara asocio TEJO – Tutmonda Esperantista Junulara Organizo – ĉeestis la prezenton de ĝia prezidanto Gregor Hinker (apude) kaj de la TEJO-volontulino Julia Noe. Ili informis la multnombrajn ĉeestantojn pri la pasinteco, nuno kaj estonto de la junulara sekcio de UEA, kies ĉefa defio estas adaptiĝi al la ŝanĝiĝanta rilato de individuoj al asocioj – defio kiun oni alfrontas per la kreiva potencialo tipa ĉe gejunuloj.

Marek Blahuš, prezidanto de la Ĉeĥa Esperanto-Junularo, informis pri la planoj por la venontjara IJK en Liberec, kaj Francesco Maurelli el Italujo raportis pri la preparoj de la Semajno de Kulturo Internacia okazonta en septembro 2008 (vidu kadron ĉi-apude).

Pliaj informoj pri TEJO haveblas en la TEJO-budo en la kongresa halo.

La ekspozicio pri UEA 100-jara en la Centra Oficejo

foto de Kim Cheol-sik (KN 1340)

Gejunuloj serĉataj por senpage ferii kaj paroli al lernejoj en Esperanto

Ne ofte ses urbestroj petas kunorganizi Esperantan aranĝon, sed tio ĵus okazos: apud Pisa, en centra Italujo, de la 18-a ĝis la 25-a de septembro okazos la 1-a SKI, t.e. Semajno de Kulturo Internacia.

La urbestro de San Giuliano Terme invitas dudek kvin junajn esperantistojn, ĉefe el eŭropaj landoj, restadi dum tuta semajno kaj tiam viziti la lernejojn de tiuregionaj komunumoj, por prezenti la kulturon de sia lando pere de Esperanto, tiel do ankaŭ reklamante tre vikle kaj konkrete nian internacian lingvon. Posttagmeze okazos renkontiĝoj kun lokaj junularaj organizaĵoj, kaj vespere spektakloj en Esperanto de italaj artistoj. Dimanĉe okazos tuttaga ekskurso. Ĉiuj surlokaj kostoj estos pagataj rekte de la invitanta komunumo.

Informoj troviĝas ĉe <http://ski.esperantoitalia.it>, kie interesitoj trovos ankaŭ formularon por sinkandidatigo. La partoprenantoj estos elektitaj por certigi fluan konon de Esperanto, laŭeble diversecon de la devenaj landoj de partoprenantoj, kaj interesan enhavon de la artaj prezentoj. Venis ĝis nun nemultaj kandidatiĝoj, tiel ke plimulto de la lokoj estas ankoraŭ disponeblaj. Necesas tamen maksimume baldaŭ sin prezenti – denove, per iro al la supre menciita TTT-ejo kaj plenumo de la tiea demando.

Kunvenaj raportoj

Ligo de Samseksamaj Geesperantistoj kunvenis dimanĉon en salono Wensing je 15h00. Kvindek geesperantistoj ĉeestis. Post saluto de eksprezidanto d-ro Wells, salutoj al bedaŭrinde ne ĉeestantaj estraranoj, kaj anoncoj pri du dumkongresaj ekskursoj al loka organizaĵo kaj al Amsterdamo kaj Haarlem dum la ekskursaj tagoj, la kunveno elektis novan prezidanton, Francis Soghomonian, kaj reelektis sekretarion/kasiston Rolf Köhler kaj du novajn estraranojn sen postenoj, Harry Barron kaj Arnold Victor. Post diskuto pli plibonigo de bultena servo kaj omaĝo al forpasintaj membroj, ok membroj realiĝis.

Krome, la 21-an de julio vespere 34 LSG-anoj venis al la loka COC-sekcio ĉe Schiedamsesingel en Roterdamo. Tri lokaj estraranoj de COC akceptis la kongresanojn kaj supre oni montris projekciaĵon kun informoj kaj demandoj pri la situacio de samseksamuloj en Nederlando.

Amikoj de Bruno Gröning prezentis prelegon “Sanigo per spiritaj fortoj laŭ la instruo de Bruno Gröning”, en kiu estis klarigite, kiel oni povas mem akcepti la spiritan sanigoforton. Krome medicina kuracisto prezentis dokumentojn pri malsanoj nesaniĝeblaj laŭ la klasika medicino: unue ostoporozo, due malbona aŭdkapablo ekde la infana aĝo. Detlef Meier raportis, kiel li evitis helpe de la instruo de Bruno Gröning la pensiuliĝon en aĝo de 32 jaroj pro fortaj perturboj de la manĝokutimo kaj depresioj. La lasta prelego de Amikaro Bruno Gröning estos en ĵaŭdo je 16h30 en salono Faulhaber.

KAEM, Komisiono de UEA pri Azia Esperanto-Movado, kunvenis mardon je 12h30 kun ĉeesto de 50 partoprenantoj sub prezido de prezidanto Lee Jung-kee. Estis perbilda raporto de nuna azia movado, kaj la reprezentantoj de aziaj landoj prezentis siajn aktivecojn. F-ino Amano Yayoi raportis la aranĝon por la 28-a Komuna Seminario inter ĉina, korea kaj japana junularoj en Jokohamo, Japanio en decembro 2008.

Kvizo. “Virina lango... buĉas sen sango”. Marian Zdankowski uzis i.a. la Zamenhofan proverbaron por dialogi kun la publiko, gvidante lerte kaj bonhumore la kvizon. Dume pli seriozajn demandojn skribe respondis la pli frue selektitaj konkursanto. Per sinsekva forigo de personoj, fine venkis Christian Lavarenne. La duan premion gajnis Aleks Kadar kaj la trian Garik Kokolja. Sume en la kvizo partoprenis kelkdeko da personoj, kaj ĉiu el ili ricevis donaceton pro trafa respondo. La donacojn liveris Marian Zdankowski mem, helpate de Jadwiga Wasiuk kaj Edvard Kozyra. “Bela kaj saĝa programero”, diris Giti Ferdosnia el Irano.

UMEA, Universala Medicina Esperanto-Asocio, kunvenis mardon en salono Teo Jun kun 40 gekolegoj el 20 landoj sub gvido de d-ro Imre Ferenczy, prezidanto de UMEA, kiu raportis pri la okazinta 16-a Internacia Medicinista E-Kongreso en Krakovo

kun 87 partoprenantoj el 10 landoj. Krome li skizis la historion de UMEA, kiu ĉi-jare festas sian centjaran jubileon. Sekvis vigla diskuto. D-ro Vergara, estrarano de UEA, salutis la ĉeestantojn kaj instigis por kunlaboro kun aliaj fakaj organizaĵoj.

TEVA, Tutmonda Esperantista Vegetarana Asocio, kiu ĉi-jare centjariĝas, kunvenis en mardo kun ĉeesto de 38 homoj el 17 landoj. Post bonvenigo, la nova estraro prezentis sin: Christopher Fettes, prezidanto; Heidi Goes, sekretario; kaj Francesco Maurelli, vicprezidanto. La alia vicprezidanto, Jozefo Nemeth, kiu estas ankaŭ la nova redaktoro de la bulteno *Esperantista Vegetarano*, bedaŭrinde malĉeestis. Oni multe dankis kaj laŭdis la antaŭan ĝeneralan sekretarion, Lila Fabretto, kiu laboregis dum pli ol dudek jaroj. Grava anonco estis ke venontsemajne en Dresdono, dum la centjara kongreso de *International Vegetarian Union*, okazos du prelegoj pri Esperanto kaj ankaŭ Esperanto-kurso. La estraranoj instigis la ĉeestantojn al kunlaboro por la retejo www.ivu.org/teva kaj al agado, ekz. ĉeesti neesperantistajn vegetaranajn aranĝojn kie eblas propagandi Esperanton.

IFEF, Internacia Fervoja Esperanto-Federacio, kunvenis lunde en salono Piron kun ĉeesto de 50 personoj el 12 landoj. La kunsidon gvidis Istán Gulyás, vicprezidanto de IFEF, kiu raportis pri la 60-a IFEF-kongreso pasintmaje, kaj parolis pri la loko kaj rolo de IFEF en la Esperanto-movado. La raportojn sekvis vigla diskuto pri la manko de gejunuloj en la faka movado, pri la venontjara centjariĝo de la federacio, kaj pri la farita agado. UMEA-prezidanto Imre Ferenczy salutis la ĉeestantojn kaj parolis pri la rezultoplena kunlaboro inter la du organizaĵoj. Peter Todorov, prezidanto de Bulgara Esperanto-Asocio, donis valorajn konsilojn por flua sukcesa laboro. Laŭ la opinioj de la ĉeestantaj gekolegoj oni devas labori ankaŭ en la estonteco por membrigi gejunulojn al la movado, kunlabori kun aliaj fakaj asocioj, kaj propagandi Esperanton inter neesperantistaj fakuloj.

Esperantista Kat-amikaro. “Dum vi ĝuas la kongreson, kie estas via kato?” – sonis tra plena salono la ekiga demando de la ĉi-jara kunsido de Rondo “Kato”. Efektive, dum feri-tempo kaj vojaĝoj ĝenerale ĝojigas la homojn, ne okazas same ĉe iliaj hejmbestoj, kiuj ofte restas solaj kaj, en multaj kazoj, estas eĉ forpeltitaj straten. Sed feliĉe tiu ne estas la kazo de la esperantistaj katemuloj, kiuj dum la kunveno konsideris diversajn alternativojn, de specialaj gastigejoj ĝis kunvojaĝigo. La plej originala propono venis de germano, membro de organizita rondo de najbaroj rotaciantaj por zorgi pri katoj dum la foresto de iliaj posedantoj. La plej amuza respondo venis de hispanino, kiu simple “lasas ankaŭ la edzon hejme”.

Salutoj de forestanta prezidantino Marjorie Boulton ve-miaŭigis la sopirantan ĉeestantaron, kiu akceptis salutojn ankaŭ de la fidela Jeannette Sidorak el Pollando, unu el kies tradukitaj artikoloj (verkita de profesia katĵurnalisto Maryla Weiss), fermis la diskuton.

Jido kun gitaro – emocio ĉiama

Koni kaj kompreni la jidan kulturon por pli bone kompreni nian propran eŭropan kulturon estas unu el la mesaĝoj kiujn oni sentas aŭskultante la kortuŝajn notojn de la gitaro de Piero Nissim kaj lian foje sufloran, foje tranĉan voĉon, kiuj kapablas skui ĉiujn angulojn de niaj korpoj kaj plejmulton de tiuj de niaj animoj.

Ni povis aŭskulti dekduon da kantoj prezentitaj de Bruĉjo Kasini, unu el la kulturaj vigligantoj de nia movado, kaj eldonisto de la KD-oj de Piero Nissim, kantoj kiujn ĉiu jido retrovos tra siaj infanaj memoroj; pluraj el ili cetere estas konataj ankaŭ de la nejudaj publiko, ekzemple ĉar kantistoj kiel Joan Baez kaj Angelo Branduardi faris de ili propran version.

Kantoj emociaj, de la pri-ABCa instruo de rabeno, tra la kvizŝerceroj de amindumanta paro, al la ĝojo de rabeno Elimeleĥ post sia templa laboro, por fine trarigardi la malhoman tragedion de la koncentrejoj kaj de la posta rifuĝo al Palestino de la nemultaj pretervivintoj, rifuĝo kiun Ĝorĝo Nissim, patro de Piero, kontribuis per luado de ŝipoj celantaj ilin transporti ĝis la promesita lando.

La varme aplaŭdata koncerto finiĝis per donaco de Piero Nissim al nia publiko, de kvar novaj kantoj ankoraŭ ne publikigitaj kaj de kiuj li estas la aŭtoro, kaj de la versoj kaj de la muziko. Piero montriĝis esti entuziasma komencanto de nia lingvo, sed fajna profesiulo de emocioj kaj de transdono de ili.

Claudio Imbrenda

De spirite al sprite

La E-kongresa kariero de Ĵomart kaj Nataŝa estis nur komenciĝanta kiam mi lastfoje ĉeestis Universalan Kongreson. Ekde tiam mi pli kaj pli aŭdis pri tiu ĉi paro, ĉiam bone, ĉiam kun belaj fotoj pri ili (kaj lastatempe ankaŭ pri Carina, ilia ĉarma filino)... sed neniam havis la ŝancon efektive vidi tiujn ĉi homojn kaj aŭskulti ilin koncerti, ĝis ĉi-mardon vespere – kaj jen ŝanco kiun mi nepre ne volis maltrafi. Mi iris saluti ilin antaŭ ol ili komencis, esprimante mian ĝojon pri la finfine veninta okazo, kaj tiam iris preni sidlokon, kiu feliĉe ankoraŭ disponeblis. (Mi tre dubas, cetere, ke UEA iam denove aranĝos UK-on en loko kun nesufiĉaj sidlokoj en la ĉefsalono; kaj mi tre certas, ke granda plimulto de la ĉi-jaraj kongresanoj tutkore *esperas* ke tio ne denove okazos.)

Estis strange prokrasto de la koncerta komenco, parte ĉar la kutima sonkontrolo ne estis farita pli frue en la tago, kaj parte ĉar obstinis ia teknika problemo rilate la gitaran amplifadon. La aparta strangeco kuŝis en tio, ke tio kion oni aŭdis dum la ŝajne longdaŭra preparado, t.e. la milda muzikado de la pacienca familia triopo, estis sorĉe bela en si mem. Oni apenaŭ rimarkis, do, la finan transiron de kontrolo al koncerto.

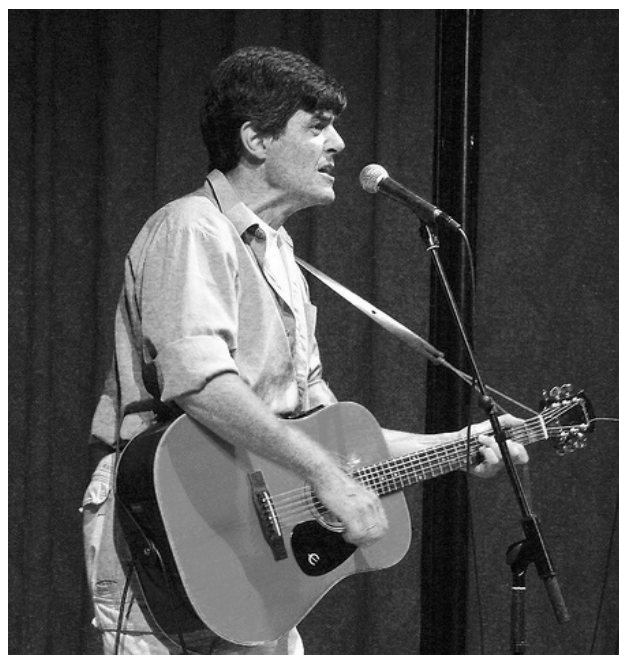
Kaj mi povas nun diri, ke miaj pozitivaj atendoj estis neniel trompitaj. La artistoj aparte zorgis ke iliaj voĉoj

estu bone aŭdeblaj – io kion la rokenroluloj kutime terure neglektas – kaj rezulte la kantotekstoj estis bone kompreneblaj, eĉ je unua aŭdo.

Mi mem ne troege atentis la tekstojn tra multo de la koncerto, tamen, pro du kialoj. Unue, mi estis daŭre tiel kaptata de la pura beleco de la muziko kaj de la perfektaj harmonioj, ke – kiel la mondfamaj Beatles iam diris – la vortoj ne plu vere gravis. Sed due – kaj nur tion mi prezentas kiel ajnan kritikon pri la prezento – Ĵomart tiel uzis sian voĉon kiel dolĉan muzik-instrumenton, ke daŭre estis rimarkebla kontrasto inter la klareco de la vortoj kantataj de Nataŝa kaj tiuj kantataj de ŝia edzo. Mi daŭre volis ke ili interŝanĝu mikrofonojn, tiel ke mi povu certi ke ne estis pro teknika kialo, ke la respektivaj klarecoj de iliaj voĉoj tiel senteble malsimilis. Mi emis iel filtri la voĉon de Ĵomart, por igi ĝin same klara kiel tiu de lia edzino – sen voli per tio fuŝi ĝian belecon, kompreneble.

La voĉo kaj kantado de Carina, mi kredeble devus diri, estis ĉiel perfekta, kaj mi neniel emis iel ŝanĝi ĝin.

La efekto de la tuta prezento, ĉiuokaze (kiu estis nur duono de la longo kiun ili planis por ĝi – jen io alia espereble evitota en estontaj kongresoj), estis kalmigi min meze de tiu ĉi foje prema semajno, kaj doni la senton ke mi poste iros hejmen spirite trankviligita kaj pli bone dormos ol iam antaŭe... sed ne!

Tiam venis JoMo al la podio kaj turnis la vesperon en tute alian direkton. Per vigla ludado, multkultura repertuaro kaj senĉesa komikado (aparte pri “la fajristoj” kaj ties perceptata konstanta minaco al la kongresaj eventoj – ekzemple, improvize prezentante la kanton “Ĉu vi volas sidi?” anstataŭ la kutima “Ĉu vi volas danci?”), li gajigis la plenplenan salonon, suplementante la pli fruan trankvilon de la vespero per plibonigita humoro – alia afero treege havinda.

Roy McCoy

Notu bone!

Novaj programeroj

• **Koncerto.** La litova flutistino Lidija Gomolickaitė-Grudzinskaitė koncertos en vendredo je la 10h00 en salono Lapenna.

La antaŭe anoncita koncerto de Gianfranco Molle estas nuligita.

• **Rondo UKn pripensi.** En vendredo ekde 11h00 ĝis 11h45 okazos dua kunsido en salono Wensing (anstataŭas IKU-prelegon de John Wells).

• **Pasporto al la tuta mondo.** En vendredo je 13h00 en salono Lapenna oni prezentos tiun ĉi amuzan,

spritan, petoleman, ŝercplenan, aŭdacan kaj spektaklan E-instruan filmon.

Malnov-holandaj ludoj

• La gajninto de lundo kaj mardo (kune) estas: Lych Jaroslav KN 1809, kiu kolektis entute 763 poentojn. Ni gratulas! Sed kiu gajnos la pokalon en vendredo?

Programŝanĝo

• **Aŭtoraj duonhoraj.** Aldono: Jomart kaj Nataša, ĵaŭdo 24 julio, 15h30-16h00.

Saluto de Louis-Christophe Zaleski-Zamenhof al la 93-a UK

Sinjoro prezidanto, gesinjoroj honoraj gastoj, estimataj gekongresanoj, karaj geamikoj, alvenintaj el plej diversaj partoj de nia terglobo, por ĝui la ununuran etoson de niaj renkontoj, kaj por festi la centjaran jubileon de la asocio nin unuiganta, de Universala Esperanto-Asocio.

Iam grava krizo de la movado motivis starigon de nia Asocio. Tial ĝi denaske kontraŭ krizoj estas armita. Dum la jarcento de sia ekzisto plurajn krizojn ĝi venkis sukcese; tial, hodiaŭ centjaraĝa, ĝi daŭre juna aperas. Ni honore rememoru la forpasintajn heroojn de ĝia "longa batalado". Permesu ke mi menciu nur la nomojn de kelkaj inter ili: de Hector Hodler, de Edmond Privat, de Harry Holmes, de Ada Fighiera-Sikorska, de Giorgio Canuto, de Ivo Lapenna, de Claude Piron, nomojn sonantajn kiel mejloŝtonoj de la historio de nia movado. Mi salutu ankaŭ la hodiaŭajn pionirojn. Neniun forgesante, mi citu nur kelkajn nomojn, ekzemple tiujn de Humphrey Tonkin, de John Wells, de Claude Nourmont, de Giuseppe kaj Ursula Grattapaglia, de Renato Corsetti, de Amri Wandel, de Michela Lipari aŭ de Raymond Boré. Mi fieras esti ilia amiko.

La Asocio ne funkcias sen la entuziasmo de ĝiaj membroj; ĝi malfunkcias sen la sindonema laboro en ĝia Centra Oficejo; laboro de la teamo de bonkvalitaj oficistoj gvidataj de same sindonema Ĝenerala Direkoro. Mi salutu tiurilate Simo Milojević, ĵus emeritiĝintan, kaj Osmo Buller, la aktualan mastron, ambaŭ amikoj miaj. Krome, mi ne forgesu la meritojn de Stano Marček, la brila redaktoro de nia ĉiumonata ligilo, la revuo *Esperanto*. Fine, ni ĉiuj forte esperas, ke nia Estraro, sub la prezido de Probal Dasgupta, efike daŭrigos la vojon de siaj indaj antaŭuloj, gvidonte la movadon al novaj, rimarkeblaj sukcesoj.

Okazas, ke ni vivas nuntempe en la periodo de sinsekvaj jubileoj. Ĉi-jare ni festas cenjariĝon de la Asocio, lastjare okazis centdudekjara datreveno de la Unua Libro, venontjare ni honorigos en Bjalistoko la centkvindekan datrevenon de la naskiĝo de Zamenhof, avo ne nur mia, sed avo de ĉiuj esperrantistoj! Mi tamen ne estas certa, kioma datreveno okazos rilate al detruo de la Babel-turo. Fakte precizaj datoj mankas tiurilate en la Malnova Testamento. Ni povas nur lerni, legante la ĉapitron dekunuan, ke Dio, por puni la homojn pro ilia sincerteco, konfuzis ilian lingvon, per multego da idiomoj ĝin anstataŭigante.

Ĉu fakte la Dia intenco estis puni la homaron? Ĉu la novaj lingvoj ne estis kreitaj kiel puno sed kiel donaco? Ĝuste hodiaŭ kaj dum la venonta semajno ni debatos ĉi tie pri lingvoj ne kiel pri puno, sed kiel pri trezoro de la homaro! Ĉar sen la lingva diverseco, la multnombro de kulturoj ne povus ekzisti, tiu diverseco estanta riĉeco senkompara de la homaro. La lingva diverseco povas tamen esti danĝera: ĝi kaŭzas malkomprenon inter homoj unuopaj, sed ankaŭ inter popoloj diverslingvaj. Kaj ofte malkompreno kondukas al malamo, kaj malamo inter popoloj povas konduki eĉ al militoj.

Tial, por alporti "sanktan harmonion al la mond' eterne militanta", ni, esperantistoj, ni proponas la "neŭtralan lingvan fundamenton", sur kiu "la popoloj faros en konsento unu grandan rondon familian". Ni insistas, ke tiu lingvo neŭtrala ne celas malaperon de lingvoj naciaj. Tute kontraŭe: ĝi helpas ilian longdaŭrecon, eĉ al lingvoj parolataj de tre malmultnombraj gentoj. Esperanto, lingvo neŭtrala, ne anstataŭas lingvojn naciajn; ĝi devas esti la dua lingvo por ĉiuj. Malsame, iu ajn lingvo nacia, trudante sin kiel internacian, tendencas substituiĝi al aliaj lingvoj naciaj, minacante tiamaniere la daŭrigon de ilia ekzisto. Tiu minaco rilatas sekve al la kulturoj pere de tiuj lingvoj reprezentataj, kreante danĝeron al trezoro de la homaro. Ni, esperantistoj, ni tiun trezoron defendu, respektante la bonfaron de la Babela detruo!